

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG
 BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCA 6. SZ.
 HIRDETÉSEK ÉS NYILTTÉRDE
 VALÓKÖZÖNSÉGEK FELVÉTELE KIADÓHIVATAL.

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCA 6. SZ.
 HIRDETÉSEK ÉS NYILTTÉRDE
 VALÓKÖZÖNSÉGEK FELVÉTELE KIADÓHIVATAL.

Mit csinálnak egyebütt?

A közigazgatás átalakítását célzó azon irány, melyet hívei magok is államosításnak neveznek, az állami modern jogfejlődés nevében volt beajánlva a magyar publikumnak. A központi hatalomnak növelése a részek rovására, ez volt annak az irányadó elvnek feltüntetve, mely a nyugati modern államokban uralkodik. S mivel-hogy látjuk azok fejlődését, előhaladását, a miénkkel sokkal fejlettebb civilizációját: némi publicisztikai ügyességgel nem volt nehéz elhitetni a közönség tájékozatlanabb részével, hogy mind ennek pedig az az oka, mert azokban az államokban erős a központi kormányzat, az állami akarat érvényesülését feltétlenül biztosítja a közigazgatási szervezet, holott minálunk ellenkezőleg áll a dolog.

Vázsonyi tanulmányának megjelenése óta ez az argumentáció elhallgatott. A kik világgá eresztették, meghökkenve veszik észre, hogy nem lehet ám mindent csak amugy könnyedén a közönség nyakába varrni, mert van még, hálistennek, kritika, a mely az ily mérész állításokkal szemben a dolognak a végére jár s földeríti a valót, a mely a világ elől elrejtve, mint ők ohajtanák, még sem lehet. A kik meg ész és kritika nélkül hittek a szavoknak s vakon utának gagyogtak, most szégyenkezve hallgatnak, mint a kiket valami turpisságon kaptak rajta.

A külállamok kormányzati és közigazgatási szervezetét ismertelték ama tanulmány egészen ellenkező világításba helyezte a központi és önkormányzati hatóságok közötti viszonyt, mint a minőbe azok állították, a kik az állami központosítás eszméjének a művelt külföld példájára hivatkozva igyekeztek toborzani híveket. Rámutatott, hogy Európában épen azok az államai, melyeknek intézményeit utánozni, irányát követni szeretjük, mely következetesen haladnak előre épen a szabadság és demokrácia ösvényén, hogy nem csak a szabadságot növelik, hanem a szabadságban részesek számát is szaporítják s egyetlen sincs a valóban modern szellemű államok között, mely a központi hatalom erősítésében keresné a jó kormányzat és jó közigazgatás feltételeit, hanem mind az önkormányzati testületek hatáskörének tágításában s a közsabadságnak mennél több és mennél erősebb biztosítások körültekintésével keresik a központi és helyi hatóságok hatáskörébe kötött azt az egyensúlyt, mely rendet a nélkül biztosít, hogy a szabadságot elfojtán.

Az angol, a francia, az olasz, a belga, spanyol, portugál megyék, vagy a mi ott a mi megyékben helyén áll, tanácskozási és határozási szabadság szempontjából fölműlják a mi megyéinket. A legtöbb közülük választja a felsőházat vagy az államtanácsot s határozataikat csak törvényes esetben semmisszétek meg s ez sem történhetik egyszerűen, hanem vagy az államtanács hozzájárulásával, vagy a közigazgatási bíróság ítéletével. Szóval törvényhatósági határozatok megsemmisítése nincs a központi kormány kényekedvére bízva, hanem formalitásokhoz van kötve. Szóval ott a megyék nem csak közigazgatási közegek, hanem táj helyhatósági hatáskör mellett államkormányzati, sőt köz-terve törvényhozási tényezők.

És ezek az államok nem állanak meg ennél. Náluk az állami jogfejlődés nem azt jelenti, a mit a mi európeireink tulajdonítanak neki, minden öntevékenységek alágúrást egy kormány mindenhatósága alá, hanem még mindig az önkormányzati tényezők erősítését jelenti. Epen ma jelent meg egy távirat, melyre az államtanács mellett harcoló lapok aligha fogják külön fölívni olvasóik figyelmét. E sürgöny Rómából érkezik s jelenti azt, hogy Rudini, a kormány elnöke levelét intézett az államtanács elnökéhez, melyben megkéri, hogy tekintettel a parlamentben és azon kívül kifejezett ohajtsókra, intézze a következő két kérdést az államtanács elé:

«Akármint álljanak különben a panszláv párt eselyei Pétervárot — így nyilatkoztunk egy Bécsben alkalmazott külföldi diplomata, levelezőnkkel a szó-fial merénylet alkalmából folytatott beszélgetése közben — annyiban én is egy véleményem vagyok a külügyekkel foglalkozó és velünk együtt a béke fenntartásán fáradozó osztrák-magyar politikuskal, hogy Belsev szomorú és mélyen sajnálandó vége, nem oly esemény, mely nagy horderejű politikai átalakulások vonhatna maga után. Ugy gondolom, hogy ezt a bolgárok magok sem hiszik, de nem is ohajtják. Hiszen fordultak elő az utolsó években már ennél nagyobb események a keleten, volt már háború is a Balkán-félszigeten, a szerb-bolgár háborút értem, de Europa nyugalmát ez sem rendítette meg.»

minálunk halálos ítéletet mondanak a municzipiumok fölött.

És teszik ezt abban az Olaszországban, melyben csak az imént, Crispi kormány alatt, két törvényt alkottak a helyhatóságok hatáskörének tágítására, s teszik abban az Olaszországban, mely még nem is oly rég dirib-darab állam volt, souverain államkormányzati jogokkal bíró országok-kákból és városokból álló, mindeniknek élén egy-egy királylyal vagy fejedelmi hatalommal fölrüházott podestával.

Ha a municzipiumok hatalmi körének kifejlésétől felthetni valahol az állam egységét, akkor oly államokban felthetni, minő Olaszország, melyet még nem választ el nagy időtől az állapottól, a hol még a területiális partikulárismus szelleme volt az uralkodó. A «Unita Italia» azonban nem tart attól, hogy az önkormányzat mennél nagyobb kifejlésére további darabjaira fogja szétmállasztani, mert látja annak hatalmas ellensúlyát a nemzeti köztudatban, mely az államot egybe forrasztotta.

Pedig az egybeforrasztás idején is már ugyancsak kimélni kellett a részek érzékenységét, ugyan gyöngéd kézzel kellett nyulni szabadságaikhoz s ugyancsak a legszükségesebb minimumot venni el tőlök az egységes állam központi hatalmának biztosítására.

Mi nálunk ilyen szerthezőz partikuláris állapot nem volt soha s ha volt, nem bírta magát föntartani. Egységes volt az állam. Még Erdélyvel is egységes volt szemlemben, mikor de fakto külön voltak szakadva. Mért kell épen nálunk tartani attól, hogy a központi hatalom elégtelensége (!) föltámasztja a nálunk ily alakban soha nem létezett partikulárismus szellemét s miért kell épen nálunk elterjedni annak a babonának, hogy a részek ereje az egészek gyöngesége?

Holott mindenütt azt tartják a művelt Európában, hogy az egészek is legnagyobb ereje a részek összetartó ereje.

Budapest, április 1.

○ A balkán-félszigeti eseményeket figyelemmel kísérő bécsi köröknek — mint ottani levelezőnk írja, mindegyik semminemű oly jelenség nem jutott tudomására, mely a szófiai merénylet valódi indító okát annyira megvilágítaná, hogy abból a büntet politikai vagy magántervezési jellegre következtetni lehetne. Valami nagy, Bulgária politikai helyzetét érintő horderót nem tulajdonítanak a diplomáciai körök az eseménynek, melyről mely sajnálattal és nagy felháborodással értesültek. Az esemény magában véve szomorú; de sem Bulgária, sem Europa mai helyzete nem olyan ingatag, hogy nyugalmát mindjárt e miatt félteli kellene vagy egyáltalán politikai bonyodalomtól tartani lehetne. Arra, hogy a merénylet kapcsolatba hozzék az orosz politika újabb tetteivel, mint például Carnot kitüntetésével vagy azzal a tagadhatatlan ténnyel, hogy Oroszország csapatait folytonosan természetesen a nyugati határok felé tolja, nincsen semminemű alap.

Hogy a háborús panszláv párt folyton erőlködik és hogy balkán-félszigeti ügyeket az ugnevezett pétervári hivatalos körök nem néznek olyan jó szemmel, ha politikájuk csakugyan olyan ószinte békés volna, mint a hogy a világgal elhitetni akarnák, azt természetesen Bécsben sem tagadhadják; de ott is — mint levelezőnk írja — úgy a külföldi mint a belföldi diplomaták között vannak pesszimisták és optimisták. A pesszimisták azt mondják, hogy a panszláv párt befolyása Oroszországban folyton növekedve, szintelen ingerlései által nem sokára annyira próbára fogja tenni a békés európai hatalmak türelmét — hogy annak is vége szakad. Az optimisták ellenben arra hivatkoznak, hogy a panszláv párt befolyása Pétervárot apad, Tanuskodik arról a csár engedékenysége Finnország iránt, továbbá az a körülmény, hogy a külügyminiszter adjutánsává valamint az ázsiai osztály igazgatójává az eddigi panszlavisták helyébe mérsékelt irányú politikuskok nevezettek ki; és végre ehhez járul a mi nagy dolognak tekinthető: Hetrovának bukaresti állomásáról való elutóztatása, mely állásra a legújabb hírek szerint Ponton hivatnak meg, a kit Európában senki sem tart panszlavistának.

«Akármint álljanak különben a panszláv párt eselyei Pétervárot — így nyilatkoztunk egy Bécsben alkalmazott külföldi diplomata, levelezőnkkel a szó-fial merénylet alkalmából folytatott beszélgetése közben — annyiban én is egy véleményem vagyok a külügyekkel foglalkozó és velünk együtt a béke fenntartásán fáradozó osztrák-magyar politikuskal, hogy Belsev szomorú és mélyen sajnálandó vége, nem oly esemény, mely nagy horderejű politikai átalakulások vonhatna maga után. Ugy gondolom, hogy ezt a bolgárok magok sem hiszik, de nem is ohajtják. Hiszen fordultak elő az utolsó években már ennél nagyobb események a keleten, volt már háború is a Balkán-félszigeten, a szerb-bolgár háborút értem, de Europa nyugalmát ez sem rendítette meg.»

Olasz amerikai viszály.

Az Egyesült-Államok és Olaszország között a diplomáciai érintkezés megszokadt. Ezt jelentik egyszerűen Washingtonból és Rómából, bár különböző verziók szerint. A washingtoni hírek egyszerűen az olasz követ visszahívásáról beszélnek, ellenben a római értesítés szerint, melyet hitelesebbnek kell elfogadnunk, a washingtoni olasz követ indokolt szabadsággal készül elutazni, ha az Unió kormányja előtt kifejezett kívánságaira egy hét alatt kielégítő választ nem nyer. A bonyodalom oka tudvaleg a neworleansi véres eseményekben rejlik, melyekben több gyilkossággal vádolt és az esküdtészek által fölmentelt olasz a nép vak megtorló szenvedélyének eszt áldozatul. Ez az ok csakugyan nevezetes fényt vet az Egyesült-Államok egy belpolitikai, mint nemzetközi jogviszonyaira.

Nem új dolog ugyan, hogy az Egyesült-Államokban a néptömegek ama rögtönbíráskodása, mit «Lynchjustice» névvel szoktak megjelölni, sűrűn szerepel mint a kezdetleges társadalmi viszonyok erőszakos szabályozója. Azt tartották azonban, hogy csak az österületek renetegében támadt új telepek gyakorolják ezt a gyönyöri igazságszolgáltatást, melyet ott, hová a szervezett törvényes hatalmak keze még sokszor csak nehezen nyulhat az első bevándorlók gyülevezései között, talán nem is nélkülözhetnek. De hogy oly régi, nagy és virágzó városban, mint New-Orleans és a lakosság intelligens részének hozzájárulásával a rendes törvényes igazságszolgáltatást erőszakosan megdöntse az utcai tömegek féktelen szenvedélye, ezt civilizált államban föltétlenül a jogbiztonság legnagyobb veszedelmének kell elismerni. Súlyosbitja a dolog horderéjét, hogy a néposzru ez esetben egy idegen állam hozzártározóit sújtotta, és így nemcsak az állam belső rendjén, de külső viszonyainak biztonságán következett el a neworleansi hevenyészett utcai bírák vad merényletét. Azért, ha lélektanilag akármily magyarázhatónak tűnnék is fel a neworleansi nép eljárása, ha szöszörint igaz volna is, hogy az olaszok egy szervezett gyilkos bandája szabadon követhette el rémtetteit, mert a megfélemlítés eszközeivel hatálytalan tudta tenni az esküdtészek bírói hivátását: akkor sem lehet pillanatig is kétséges, hogy az Egyesült-Államok kormányja a neworleansi kihágások erélyes jóvátételével tartozik ep úgy a megsértett nemzetközi jognak, mint saját államhatósági tekintélyének. Miként lehetne komolyan venni oly államot, és miként lehetne szabályos érintkezést folytatni oly kormányzattal, melyek körében a törvényes erélye, a bíróságok működése, a más nemzetek iránt való kötelezettségek mind a piaci hevület kitöréseinek volnának álvetéve? Az Egyesült-Államok dolga, hogy megjavítsák igazságszolgáltatásuk szervezetét, ha az nem képes a jogbiztonság követelésének eleget tenni, de a népies önbíráskodás hőseivel le kell számolniuk.

Blaine az Unió külügyminisztere, már régen ismeretes arról az érdes modorról, melyet az európai hatalmak irányában tanstítani szokott. Nem lehet hát csodálni, hogy nem talált módót Olaszország sereimének idején való kiegyenlítésére. Azt sem lehet tagadni, hogy az Unió alkotmánya, mel az igazságszolgáltatást az egyes államok független jogkörébe utalja, sok nehézséget gördít a jóvátételnek útjába. Mindazonáltal nem kétérdelünk, hogy az olasz kormány komoly fellépése után az Unió kormányja nem fog többé kitérni kötelezettségeinek haladéktalan teljesítése elől. A bonyodalom nem oly természetű, hogy miatta két oly állam, melyek között a politikai érdekek semmi ellentéte nem forog fenn, ellenséges viszonyba jusszon. Ha Blaine panamerikai propagandája valaha arra csábitaná is, hogy valamely európai állammal összetűzőn, bizonyosan nem Olaszország ellenében fogja keresni a harcziás babérok alkalmát.

Budapest, április 1.

Az illetéketlen keresztelések ügyében, a M. A. állítolag a legmegbízhatóbb forrásból a következőket jelenti: Rómában a külön kongregáció előtt a tárgyalások hefejezés előtt Alajos László, a tárgyalások vezetésére a kormány részéről megbízott miniszter, gyakrabban tanácsok Galimberti Alajos érseki bécsi nuncziussal. Nem lehetetlen, hogy külön törvényhozási intézkedésekre is szükség leszen, hogy a febr. 26-iki rendelettel felidézett bonyodalmak megoldásra jussanak.

Mint Zágárból jelenti, dr. Eggersdorfer Sándor, a horvát regnikoláris küldöttség eladója, tegnap Budapestre utazott, hogy átadja a magyar regnikoláris bizottság elnökének a horvátok renuncziáját.

A községi jegyzők.

Lapunk márczius 27-diki számában a községi jegyzők országos egyetelének tanácskozásiával foglalkoztunk s utalunk arra, hogy kiválóbb jegyzőink tapasztalatainak a mai államosítási törekvések között jó hasznát vehetné a kormány; továbbá, hogy az országos egytelnek nemcsak a jegyzők állásával s anyagi helyzetével, hanem általában a községek rendjének s az ehhez kapcsolódó nagy szabadsági érdekeknek kérdéseivel is foglalkoznia kell s végül csodálkozva vettük tudomásul, hogy a jegyzői kar létszámát egy évtelmentül állt be a kinevezés és államosítás hívei közé.

Hogy cikkünk tartalma mennyire közérdekű: legjobban bizonyítja az, hogy arra több oldalról s illetékes förtalókaptunk érdekes megjegyzéseket. Ezek közül néhányank közlését legalább bő kivonatban czelszerűnek tartjuk azért is, hogy rájuk észrevételeinket megtehessük.

Az országos Jegyzői Egytel képviselőiben, Kuncze Imre elnök, Juhoss Ferencz alelnök és Barta László urak megjegyzéseiből közöljük a következőket:

«Mindenek előtt a történelmi hűség érdekében kell jelentenünk, hogy az orsz. jegyző egytel tanácskozási 14. évi föntállása óta minden alkalommal széleskörű elvi kérdésekre terjedtek ki és a jegyzők anyagi érdekeit csak ritkán és csak akkor érintették, midőn ezt a kar társadalmi helyzetének javítása elkerülhetelenné tette.»

«Hogy az orsz. egytel legutóbbi rendkívüli választmányi ülésében a közg. államosítást tárgyzó javaslatnak csupán a jegyzők személyes viszonyait érintő szakaszával foglalkoztunk és ezzel mintegy a közügy rovására csupán a jegyzői kar szűk körű anyagi helyzetével látszott foglalkozni, annak egyszerű de fontos oka az, hogy az orsz. egytel, a vidéki egytel meghaltatása után, az államosítás eszméjének elhárító községek rendezésére vonatkozóan egy «Emlekíratot» dolgozott ki, a mely munkálatait a kormányhoz fel is terjesztette s a melyt kedvező alkalom hiányában a képviselőház tagjai között még szét nem osztathattak.»

«Terjedelmes munkákat föltétele a községi közigazgatás államosítása a községi önkormányzat biztosításának és a községi közigazgatás jövő rendezésének általunk javasolt alapelveit és tervezetét és miután e terjedelmes munkálat alapjául szolgáló kérdéseket egyelőre kimerítettük, a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló és csakis a közjegyzőkre kiterjedő törvényjavaslattal szemben fölöslegesen tartottuk mindannyak ismétlésébe hozásitkani, a mit a községek rendezéséről szóló «Emlekírat»-unkban rövid hónapokkal ezelőtt elmondottunk.»

«Ez a természetes oka annak, hogy választmányunk márcz. 25-iki rendkívüli ülésének tanácskozási szük körűnek tünthettek föl.»

«A mi pedig a kinevezés vagy választás kérdését illeti, erre nézve az országban föntálló összes jegyzői egytel jó eleve beható tanácskozákat folytattak.»

Tulnyomó számuk a kinevezés mellett foglalt állást s az orsz. egytel vezérferfiái is ezt az eszmét fogadták el, de nem ám oly értelemben, hogy a közigazgatás államosítása a közsabadság és annak alkáltszása az önkormányzat rovására történjék.»

«Emlekíratunkban ez határozottan ki van fejezve.»

«Kivántuk pedig a közigazgatás államosítását és a községi jegyző kinevezését, legjobb hitünk és meggyőződésünk szerint azért, mert idealunk egy erős magyar nemzeti állam, ezt pedig csak erős nemzeti irányú kormányzatlan hiszünk elérhetőnek és mert parlamenti felelős kormányforma és közjogi biztosított alkotmányunk aegise alatt, a magyar kormány által kinevezett magyar tisztviselői nem tartjuk a közsabadságra nézve veszélyesnek, mert az önkormányzatot fontartandónak, fejlesztendőnek és biztosítandónak valljuk.»

«Az Országos Egytel vezérferfiái itt tévednek s itt fognak csalódni. Ők mondják s kétségteletlenül hiszik is, ha mondják, hogy «az önkormányzat fontartandó, fejlesztendő és biztosítandó». Ámde mi más a kabinet mai államosító javaslata, mint teljesen ellenkezője e mondatoknak és hitűeknek? Hiszen a javaslat épen az önkormányzati jogok és intézmények megszüntetését, nagy részben való eltörlését s még meghagyott részében is a főispáni önkényre bízást tartalmazza.»

Ugy kellene lenni, hogy a községi és körgjegyzők a községi önkormányzat hatalmas tényezői legyenek. E helyett az államlag kinevezendő közigazgatási hivatalnokok egyszerű végrehajtó közegevé degradálódnak. Ma is már nem csupán az intézmények, hanem főleg a nemzedék lanyhasága, a kormány tulajtalma s a parlament gyöngesége miatt a községi jegyzők helyzete sokkal rosszabb s szerepük az önkormányzat szolgálatára sokkal kisebb, mintsem feladatukhoz méltó volna, pedig ma még úgy választatnak s a felettük álló megyei tisztviselők is választás útján nyerik megbízatásukat. Elképzelhető, mennyivel rosszabb lesz helyzetük a kinevezés behozása után.»

Mai helyzetükről így ír hozzánk egy kiváló felsőmagyarorsági jegyző:

«A jegyzőt, ki előbb a nép védője, tanácsadója volt, Tiszta ur a nép pöcczójává avangiroztatta. Megvallom, hogy a tisztességes ember ez időre jó jómódu s terheit önként fizeti, de a hol a nép szegény és töle a közteher nagyobbbrést arverés után hajtják be, ott a jegyző, ha tisztességes ember, akkor rendszeren mulasztó és hanyag czimbenkben részesül. Itt a fölvidéken, oly szegény emberek részétől és jóvedelme 100 forint ember, kinek évi keresete és jóvedelme 100 forint meg nem halad, 12—15 forint közteher viselni könytelen, s jó jegyzőnek csak az tekintetik, a ki hátraleköt nem tús s a törvény által biztosított utolsó vánkost is ellicztaltja.»

«Igy a buzgó jegyzővel szemben a közönség, az emberséges jegyzővel szemben a fenhatóság elégedetlen, jó hírnévre egyik sem tehet szert, ez az egyik oka, hogy a jegyzőkkel a nagy közönség nem rokonszenvez. Másrészt nyit ültek, hogy a jegyzők legálabb it a fölvidéken, a kormánynak kortes szol-

gálatot teljesítenek, s jaj annak a járás jegyzőt karának, a hol az ellenék győzött (a mi különben ritkán fordul elő). Ezt látva a sajtó (olvasott napi lapjaink mint ellenékek) nem csoda, hogy az ily testülettel szemben nem rokonszenvezel.»

«Maradt tehát egyedül párfogónk Tiszta Kalmán ur, ki halálból, hogy ily szép majoritást kerteskedtünk össze, kiszolgáltatott bennünket a főbíró, adófelügyelő, alispán, hasnai hatalmának és alig van járás, a hol a jegyző és a főbíró között még volna a viszony, mint szokott lenni az ur és köcsis között. S hogy az 1886. évi XXII. t.-cz. kövételében a legutóbbi időben egymagában Nyitra megyében 37 családos jegyzőknek nyomtak köldushotot a kezébe s ha figyelembe vesszük azt, hogy ilyen viszonyok között, oly égyen, ki másképp tengetheti életét, jegyzőséget vállalni nem hajlandó, — csodálatos-e, hogy ily rapid jegyzőtárs után, nem ism?» vagy kétes multu egyének jegyzőségre tehettek szert?»

Pestmegye egyik legkitünőbb községi jegyzőjéről, ki egyébként szintén az államosítás híve, más oldalról nyilatkozó sulyos kritikát kaptunk a törvényjavaslat ellen. Igaz, hogy majd minden gyökere reform sulyosan érint egy csomó magán érdekét s igen gyakran jogot is, s idő kell alhozh, míg a közállapotoknak a gyökere reform által megzavart nyugalmát ismét helyre áll az új rendszerben. De azért semmiféle üdvös reform nem indokolhatja azt, hogy a szerzett jogok a kikerülhetlen szükség mértékén tul csorbítottassanak. A most tervezett reformot pedig mi nem is tartjuk üdvösnék és a községi jegyzők törvényen kívül helyezését pedig egyáltalán nem tartjuk szükségesnek.

A pestmegyei kiváló jegyző így ír:

«Ha nem volnék barátja az államosításnak és az «Egytelítés»-sel együtt barátja a jegyzői karnek is, kárörömben telhetnék benne, hogy a megyei mostoha gondviselés eszéje elől ily hamar az államosítás csurgója alá került. «Te akartad Dandin György» mondják ré a jegyzői kar ellessége. De a közérdek barátai, elvi közbizony nélkül megülkőznek azon a jogszertből kivetkőzött, kedvezőtlen könnyelműségen, az melyel e törvényjavaslat kodifikatorai a hazai közigazgatás körül hasznos munkát végeztek és munkára hivatott osztály törvénybiztosította jogait és existenciájának érdekeit a belügyminiszteri önkénynek oda veti. Igaz van az «Egytelítés»-nek abban, hogy oly reform, mely a jegyzői intézményt jól átalakította ep oly kormányzat, mely a községeknek jó jegyzőket biztosítana, érne annyit, mint a minden esztendői jó termés.»

Abban is igaz van, hogy «ama gazdag tapasztalat, mely derekabb jegyzőinknek rendelkezésükre áll, szerencsésen betölthető a kormány behatását s készülőfélelben levő javaslatait is, ha az országos jegyzői egytel, valamint a többi egytelk is nem pusztán tagjai egyéni érdekeit vennek tanácskozási alá, hanem egyttal a községek s a közérdek javára foglalkozniának a közigazgatás reformjának kérdéseivel.»

De már abban téved a különben jóakaratu cikkíró, midőn azt állítja, hogy ezt nem tették. Egesz nyomtatott füzetet terjed ki a magyarországi jegyzői kar egyetemének, az országos központi egytelnek 1890. szeptember hó 28-án tartott közgyűléséből a belügyminiszterhez terjesztett fölirata, mely a községi közigazgatás reformját összes ágazatának teljességében föltételei.

E fölirathat a tárgyas érvek egész sorával okadoztatják, hogy miért foglalnak állást a községi és körgjegyzői intézmény államosítása mellett.

Ez okadatok bizonyított ereje és értéke föl a kinevezés barátja is és a választás barátja, a maga elvi szempontja szerint természetesen, hogy különbözően ítel. De ezt mindenki természetesen fogja találni, hogy ugyanazok, kik a törvényjavaslat betervezése előtt két évvel az államosítás mellett nyilatkoztak, a törvényjavaslat betervezése után annak államosítási érve ellen nem opponálhattak.

Az már a belügyminiszter mélyesges bölcsességének kifürkészhetlen útka, miért nem terjesztette be a törvényjavaslattal egyszerűen a községek rendezéséről szólót, holott a városok rendezésével a községek rendezése oly szorosan és szervesül összefügg, hogy egymás nélkül meg sem érthető. Imént nem lárt fel a közvélemény előtti reformterveinek egészét, a mint a kellő áttekinthetőség szempontja javallotta?

De különben is szinte elszáhatatlan homály és kéterelműség ül e törvényjavaslattak és indoklásának a községek vonatkozó némele meghatározásának a községek előjárók kinevezetelének a jövőben vagy választatnak? A csoportok körgjegyzői és a nagyközségek jegyzői külön kategóriába soroztatnak-e vagy uniformitert kinevezetnek? Nincs soroztatnak-e vagy uniformitert kinevezetnek? Nincs soroztatnak-e vagy uniformitert kinevezetnek? Nincs soroztatnak-e vagy uniformitert kinevezetnek? Nincs soroztatnak-e vagy uniformitert kinevezetnek?

Annál világosabban lóg ki a miniszteri önkény Damokles kardja a 205-k szakszóból, mely szerint «az élethossziglan kinevezett törvényhatósági tisztviselők és az élethossziglan választott községi körgjegyzők 1895 végéig ideiglenesen alkalmazott állami tisztviselőknek tekintetnek, ha alkalmosoknak nem találtatnak, legkésőbb 1896. január 1-ig vagy egyelgesen alkalmazandók, vagy szerzett igényeik alapján nyugdíjazandók.»

A községek 1871-diki rendezésekor a magyar törvényhozás, világosan kimondta, hogy «a törvény kihatételekor alkalmazásban levő jegyző megtartja hivatalát (1871. XVIII. 142. §.) s abból csakis kötelességeik teljesítésére való elégtelenség, hivatalbeli hanyagság, a közigazgatás körében elkövetett visszaélések miatt» és csakis feylelemi vizsgálat után mozdítható el.

Az üdvnek 1895-dik évében a feylelemi vizsgálat törvényes útja helyébe a miniszter mindenhatóság önkénye lép. Ilyen a csurgó az eső után. Ki veheti nekik rossz néven, hogy az alkotmányos szellem e megnyilatkozása által léteződekiben fenyegetett községi jegyzők e paragrafus ellen faldalmasan felszisszennek? «Értük is meghalt a Krisztus. Ők is imádkoznak a «mindennapi kenyérért.»

Nem folytatjuk tovább a hozzánk beérkezett nyilatkozatok közlését ez idő szerint. Mind e panaszok és észrevételek sok igazságot tartalmaznak. Ezekből is szomorú tanulsággként vehetik tudomásul az államosítás hívei, meg községi jegyző hívei is, hogy az államosítás mennyi jogos érdeket dől fel

KIS HIRDELTÉSEK

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Arva. Eladó kocsi. Eladás. Használt és új pénz-szekrények. Gyönyörű zongora és pianó.

Vétel. Pedálos cimbalom. Korosok. Képzőművészeti. Keresetek. Egy legalább. Alkalmazást keres.

Fiatal, szép Alkalmazást nyer. Tanoncz. Ki a papirkereskedéshez. Oktatás. Nevelőnőket. Szerencsétlen urnó.

Külföle. Gyakorlati utmutató. Lakás. Különféle. Gyakorlati utmutató. Lakás. Különféle.

Két villa. Diszes butorzat. Csopakon. Nyári lakás. Pécelzen. GOMŐRI TESTVÉREK.

LAEHNE-intézet SOPRONBAN. Nyitvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnáziumi osztály. Értésítéssel, prospektussal szívesen szolgál.

MARGITSZIGETI FÜMAGKEVERÉK. MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése Budapest. Főúteljárás 23. sz.

Butor-árjegyzék. 2 évi írásbeli kezesség mellett. Nem tetszés esetén nálunk vásárolt butorok visszafogadtatnak és kiszereltetnek.

Részletre. Hirdetmény. Zempléni-hegyléki Tállya nagyközségnek szabványosított erdőgazdálkodási tervvel készült 1864 kataszteri rajzok.

finom likőrök gyára. Fränkel Adolf és fiai Biala (Galicia). Csász. és kir. orsz. szabad.

Vendégülöi-fizető és fogasztási tantusok. 1 50 100. Oszvald József utódainál.

MOLLA BALZSAM. Csak akkor valódi, ha minden dobozon sorozott cíze látható. Sikeres gyógyhatás makacs gyomor.

MAYER HENRIK ÉS B. BÉCSBEN. Cognac Martell Fine & grande Champagne. Rosz akaratú versenyző cégek azon hirt terjesztik.

PURULEITNER J. Gyógyszertára. Szarvas-hoz. GRACZ-ban. Szarjai növény-nedv. Purgelíter méz-szörpje.

Villamos készülék magánhasználatra. Fontos találmány! Volta levél távtelegráf. BIERMANN szabadalom.

MOLL SEIDLITZ POR. Csak akkor valódi, ha minden dobozon sorozott cíze látható. Sikeres gyógyhatás makacs gyomor.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ. Csak akkor valódi, ha minden dobozon sorozott cíze látható. Sikeres gyógyhatás makacs gyomor.

BOZEN CONSERV-ek. GYÜMÖLCS-FŐZELÉK-HUS. Legjobb minőségben ajánl a CONSERVEN-ACTIEN-GESELLSCHAFT.

Árlejtési hirdetmény. A tokiói kir. hitközség által létesítendő templom, rituális fűrdő és tanterem építésének biztosítása céljából ezen versenyárványos hirdetjük.

MÖLLER PÉTER. Legtisztább orvosi-csukamáj-olaja. Minden kellemetlen íz és szagtól ment, könnyen emészthető és az első orvosi szaktintélektől.

Hirdetmény. Magyar királyi államasvasutak. (L. pótlék életheleltelése a nagyváradi-Belényes-Vaskohi h. és vasutai üzemeltetéséhez [II. rész]).

Dr. GARAI ANTAL. NÉPSZERŰ UTMUTATÓ. (már a 6-ik kiadásban megjelent) a nemzeti és az országos gyűjtőkönyv.

NAGY BUTOR MEGELADÁS! DÓSA KÁLMÁN. Telepemen készletben lévő asztalos- és kárpitos butorok, melyek átlag szilárd gyártmányok.

1891 H. SZERKE. BUDAPEST, IV. KER. KESZMÉNYEK. Mit. A közigazgatás rend. A közigazgatás melése van az országban.